

Nr 1677

av herr Lindahl i Hamburgsund

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1974:67 angående förberedelser för folk- och bostadsräkning 1975.

I propositionen nr 67 föreslås att en allmän folk- och bostadsräkning bör genomföras år 1975, om viss försöksverksamhet rörande insamlingsförfarande och produktionsteknik utfaller tillfredsställande. För det förberedelsearbete som erfordras föreslås statistiska centralbyrån få ett anslag för budgetåret på drygt 4,6 milj. kr. Statistiska centralbyrån skall därefter lämna förslag om genomförandet av en ny folk- och bostadsräkning till Kungl. Maj:t, varefter riksdagen har att ta ställning till dennas närmare utformning.

Även om riksdagen således senare får tillfälle att fatta beslut om folk- och bostadsräkningens omfattning och utformning finns det anledning att nu anlägga vissa generella synpunkter på den liksom på det förberedelsearbete som föreslås bli utfört.

Den senaste folk- och bostadsräkningen, som gjordes år 1970, utsattes för hård kritik. Den genomfördes på ett sådant sätt att den skapade irritation och misstro hos betydande grupper i samhället. Det är därför angeläget att kommande folk- och bostadsräkningar planläggs och genomförs så att man undviker de misstag som då gjordes. Från folkpartiets sida har i motioner de senaste åren framförts förslag i detta syfte.

En förutsättning för att en ny folk- och bostadsräkning skall genomföras är att den ger tillräckligt skydd för uppgiftslämnarna. Den senaste FoB-räkningen lämnade därvid mycket i övrigt att önska. Sedan denna gjordes har en datalag införts och en datainspektion inrättats. Som framhålls i propositionen är det självfallet angeläget att förberedelserna genomförs i nära kontakt med datainspektionen. Det är också värdefullt att det i propositionen redan nu anges att blanketterna skall skickas till hushållen och återsändas direkt utan några mellanhänder. Det är dock angeläget att skapa största möjliga garanti för skyddet av den enskildes integritet. Ett sätt att undvika misstag och att söka skapa förtroende mellan de styrande och de styrda är, som folkpartiet tidigare föreslagit, att låta en rådgivande grupp med parlamentariskt inslag följa planering och genomförande av räkningen. Det är då väsentligt att en sådan grupp tillsätts snabbt.

Det är vidare angeläget att denna grupp får tillfälle att utvärdera den provundersökning, som skall göras såväl från integritetssynpunkt som från nyttokostnadssynpunkt. Det är vidare självklart att gruppen bör få bedöma räkningen från data-kvalitetssynpunkt och att den kan vidarebefordra all-

mänhetens synpunkter. Väsentligt är här att blanketterna blir enkla att fylla i, att de endast tar upp sådana uppgifter som bedöms helt nödvändiga och att uppgiftslämnarna får klar och detaljerad information om hur sekretessen kring upplysningen bevaras.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen vid sin behandling av propositionen 1974:67 beslutar att hos Kungl. Maj:t begära att en rådgivande grupp med parlamentarisk sammansättning tillsätts för att följa planering, provundersökningar och genomförande av en eventuell folk- och bostadsräkning 1975.

Stockholm den 2 april 1974

TORKEI LINDAHL (fp)

i Hamburgsund